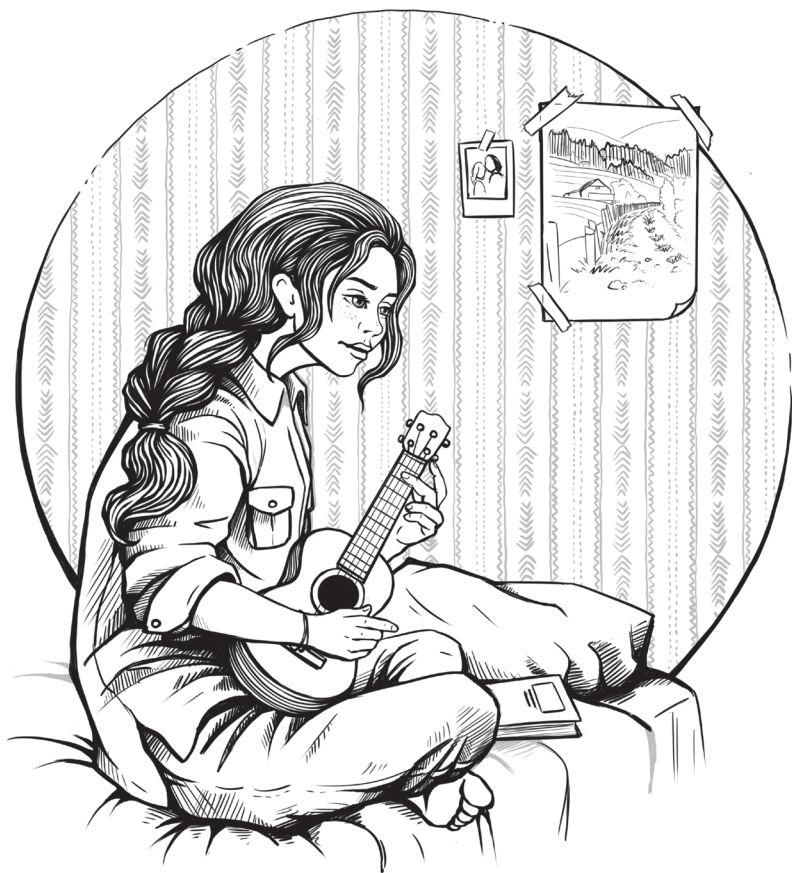

ЧАСТИНА 1

Учора мені наснився тато.

Не знаю, з чого я це взяла. Чому саме цей чоловік? Я навіть не бачила його обличчя. Уві сні дядько був із голою спиною, ніби після важкої роботи на будівництві у спеку. Ми про щось говорили, та я не пам'ятаю ні теми розмови, ні голосу, ні інтонації. Але ми обійнялися потім, і — дивина — уві сні я очікувала, що в нього буде липка від поту волохата спина, до якої не хочеться торкатись. Якщо провести по такій рукою, під нігтями залишаться стара шкіра й жир. На саму думку про це обличчя спотворюється відразу.

Але я тягнулася до нього. Попри огиду, попри невідомість. Мої руки не могли обхопити чоловіка — таким він був великим.

Як я почувалася? Наче вдягла теплу піжаму. У цій дії — ніяких великих відкриттів чи глибоких думок. Піжама — це просто піжама. Вона дає спокій, контакт, відчуття дому. Її роль непомітна. Без неї можна жити, можна носити інший одяг, але це життя точно буде інакшим. Щонайменше це буде життя без піжами.

Ця історія почалася не вчора і навіть не тиждень тому. Вона почалася в момент мого народження: саме тоді все

пішло не так. Мені здається, що ця історія геть невесела, хоча Мама щоразу сміється, переповідаючи її. Уяви, каже вона, я тримала тебе стегнами й ледь не навприсядки стрибала в лікарню. Як вагітний 60-кілограмовий заєць.

Я знаю, що кумедною й сповненою перипетій цю історію зробили час і прагнення маминого мозку приправляти важкі спогади гумором. Чи можна вважати, що сміх виправдовує брехню? Мовляв, якщо всі сміються, то не так уже й важливо, що ми брешемо?

Отже, була зима, Новий рік. Мама їла салат поруч із Бабусею та Дідусем і тримала руку на пузі. За маминою версією, ця подія була сповнена запахів та відчуттів. Увесь день вони всі готували їжу й мило про щось перемовлялися. Запахами вареного й смаженого просякнув навіть одяг у шафі. Між членами родини не відчувалося стін і тягарів, лише невимушеність і порозуміння.

У цьому спогаді лунає класична різдвяна музика, під яку хочеться витратити гроші на подарунки рідним і забувати все погане, що між вами сталося. Усі образи пробачаються, а душевні рани затягуються, як сліди від куль на Супермені. Не вистачає лише рожевих поні.

Коли в мами почалися перейми, сім'я саме сіла за стіл і відкоркувала шампанське. З гостей була лише моя хрещена — тітка Мирося. Мама ще раніше часто жартувала,

що в неї перейми. Як вона згадує, їй було приємно й весело спостерігати, як усі навколо починають метушитися, бігати, збирати речі. А тоді вона казала «жартую» — і гучно реготала. Ще й так збіглося, що я почала проситися назовні, саме коли вистрелив корок.

Тож у мамине «ой» спершу ніхто не повірив. Мовляв, ну скільки вже можна нас розігравати? Сміючись крізь сльози справжнього болю, Мама щосили намагалася пояснити, що цього разу все по-справжньому — так вона про це згадує.

Авжеж.

Ось же пляма.

За дивовижним збігом обставин люди, які мали заносити мене в цей світ на руках, імовірно, вирішили, що в новорічну ніч ніхто не народжує. Тому хвилин п'ятнадцять мої рідні намагалися додзвонитися в лікарню з прохідної заводу. За словами Мами, поки Ба старалась хоч кудись додзвонитися, тітка Мирося весь час розповідала Мамі анекдоти, а та одночасно сміялася й плакала, періодично погрожуючи: «Я зараз успісяюся».

Утім, я досі не розумію, чи можливо це технічно, коли народжуєш. Чи це теж така художня деталь для історії?

Люди, які приїхала на виклик, теж були дуже веселі, але зовсім не через анекдоти тітки Миросі й не через мамин сміх. За тим-таки дивовижним збігом обставин серед них не виявилось жодного лікаря. Лише дві медсестри й водій: той іще щосили намагався опиратися дії гравітації, яка тягнула його в горизонтальне положення, лише

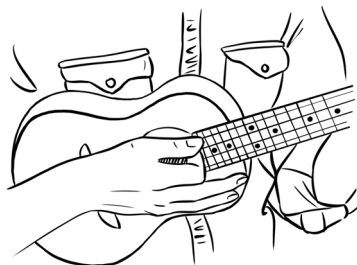
завдяки тому, що тримався за кермо. У той момент це була його найміцніша опора.

У машині також не було кушетки: певно, вона знадобилася комусь у лікарні. Мама їхала сидячи. Єдине незмінне й передбачуване в цій історії лише її рука на пузі. У той момент крізь товщу шкіри вона торкалася мого чола.

Чи відчувала вона тоді біль, страх, тривогу, злість, образу або гнів, я не могла дізнатися досить довго. Адже для нашої сім'ї це весела новорічна застільна історія. Її звукло супроводжують гучним реготом і оханням через дивовижні обставини мого народження.

З машини Мама, як я вже згадувала, чи то поповзла, чи то пострибала. 4750 з її заячих 60 кілограмів тієї миті належали мені. Сніг, розповідає вона, був м'яким і якимось геть не холодним, люди навколо здавалися безтурботними — їхню фаховість затьмарили відчуття свята й наближення дива. І воно трапилось о 23:58.

Мама каже, що навіть не відчула, як я з неї вийшла. Я ніколи їй про це не казала, але мене це щонайменше дивує, щоб не сказати — ображає. Дивно, коли ти не відчуваєш, як народжуєш, особливо коли це дитина, яку ти так любиш і так чекала. Думаю, це ще одна мамина легенда, щоби полегшити нестерпність ситуації, яку вона мусила переживати всі наступні ранки мого дорослішання.

Ніяк не можу порахувати, скільки людей у моєму племені померло, перш ніж з'явилася я. В інтернеті є різні теорії, але всі вони гіпотетичні та передбачають певну прогресію. Кожне наступне покоління множить кількість моїх батьків на два.

Тобто, щоб сталась я, потрібні двоє. Щоби сталися мої батьки, треба четверо: дідусі й бабусі. Щоб сталися вони, потрібні батьки батьків і так далі. Намагаючись вдовольнити неспокій свого мислення, я випадково зачепила ранку. Якщо всюди всіх було по двоє, чому я досі не знаю другого? Того, хто мені сниться з волохатою спітнілою спиною?

Десь за два тижні до того, як мені наснився тато, я перестала ходити до школи. Просто не мала сил давати раду тому, що на мене там чекало. Я не проблемна, швидше навіть навпаки: щосили намагаюся всім догодити. Я жушок-сонечко у світі людей. Я хороша. Я добра. Я старанна. Мене ставили у приклад. Подивись на Зорю, кажуть вони, вона ніколи не сперечається. Чому ти не можеш, як Зоря, приходити на уроки вчасно? Зоря вже здала гроші на ремонт, а ти чого чекаєш?

Коли говорю з кимось, стоячи чи сидячи близько до співрозмовника, то намагаюся відхилитися вбік чи прикривати рота долонею, щоб, бува, не збентежити людину запахом. Хоча й на цей випадок у мене завжди є жуйка, яку жую у школі безперервно.